

sygn. XXV C 1563/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR (del.) Kamil Gołaszewski

Protokolant Katarzyna Konarzewska

po rozpoznaniu 27 marca 2019 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) SA w Ł.

przeciwko R. G.

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie 15 lipca 2013 roku, sygn. XXV Nc 228/13

zaskarżony nakaz zapłaty utrzymuje w mocy.

sygn. akt XXV C 1563/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 czerwca 2013 r. (data wpływu do Sądu) powód (...) S.A. z siedzibą w W. (obecnie (...) S.A. z siedzibą w Ł.) wystąpił o wydanie w postępowaniu nakazowym nakazu zapłaty i zasądzenie od pozwanego R. G. na podstawie weksla kwoty 268 793,86 zł wraz z odsetkami z tytułu opóźnienia w wysokości ustawowej płatnymi za okres od 19 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż jest remitentem weksla własnego in blanco o charakterze gwarancyjnym wystawionego przez R. G., opiewającego na kwotę 268 793,86 zł (pozew – k. 3-5).

Powód wyjaśnił, iż wierzytelność objęta wekslem wynika z tytułu umowy leasingu nr (...) (UL), która została wypowiedziana na skutek zaległości w zapłacie wymagalnych rat leasingowych. Po wypowiedzeniu stosunku podstawowego, który zabezpieczał weksel, powód dokonał rozliczenia umowy leasingu, w wyniku którego powstał niedobór w wysokości 268 793,86 zł. Mimo wezwań do zapłaty i do wykupu weksla pozwany nie uregulował należności, w związku z czym powód uzupełnił weksel gwarancyjny na kwotę 268 793,86 zł z terminem płatności na dzień 18 stycznia 2011 r. (pismo procesowe z 28 grudnia 2010 r. – k. 21-22).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z 15 lipca 2013 r., sygn. akt XXV Nc 228/13 Sąd Okręgowy w Warszawie rozstrzygnął zgodnie z żądaniami pozwu (k. 33).

Postanowieniem z dnia 19 czerwca 2017 r. sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., a następnie podjął je z udziałem (...) S.A. z siedzibą w Ł. jako następcy prawnego (...) S.A. w z siedzibą w W. (k. 154).

Pozwany R. G. pismem z dnia 19 października 2016 r. (k. 52) wniósł zarzuty od nakazu zapłaty wydanego w dniu 15 lipca 2013 r., wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwany R. G. zaprzeczył okolicznościom podniesionym przez

stronę powodową, w szczególności zakwestionował wysokość należności głównej oraz odsetek, a także podniósł zarzut przedawnienia przedmiotowego roszczenia w zakresie kwoty głównej i wyliczonych przez powoda odsetek. Pismem procesowym z dnia 23 sierpnia 2018 r. (k. 245) strona pozwana podtrzymała podniesione wcześniej zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 15 lipca 2013 r.

Ustosunkowując się do zarzutów strony pozwanej, w piśmie procesowym z 08 grudnia 2016 r. (k. 105) powód wniósł o oddalenie zażalenia pozwanego i utrzymanie w mocy klauzuli wykonalności nadanej wydanemu w sprawie nakazowi zapłaty. Powód wyjaśnił, że zarzuty strony pozwanej dotyczące nieskutecznego doręczenia jej nakazu zapłaty są niezasadne, zaś okoliczności niniejszej sprawy prowadzą do przekonania, że działania pozwanego są ukierunkowane na przedłużenie postępowania, a także uniknięcie odpowiedzialności za istniejące zobowiązanie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało w całości na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie pozew został oparty na podstawie weksla gwarancyjnego (zobowiązania wekslowego) R. G. jako dłużnika wekslowego, zabezpieczającego wierzytelności (...) S.A. z siedzibą w W. będącego poprzednikiem prawnym powoda (...) S.A. z siedzibą w Ł., wynikające z tytułu umowy leasingu operacyjnego nr (...) (UL) z 25 września 2007 r. (okoliczności bezsporne; dowód: odpis weksla – k. 29; kopia umowy leasingu – k. 7-9; kopia deklaracji wekslowej – k. 14; odpis z KRS powoda – k. 25-28).

Wystawcą przedmiotowego weksla jest pozwany R. G.. Według treści deklaracji wekslowej (k. 14) remitent weksla – (...) S.A. w W., którego następcą prawnym, w wyniku przejęcia w trybie art. 494 § 1 k.s.h., a więc sukcesji generalnej, jest (...) S.A. z siedzibą w Ł. – został upoważniony przez wystawcę do: wypełnienia weksla, w tym do opatrzenia weksla własnym datą i miejscem jego wystawienia, datą i miejscem płatności oraz klauzulą „bez protestu” zgodnie z własnym uznaniem, do kwoty stanowiącej równowartość wszystkich wymagalnych, lecz niezapłaconych należności przysługujących finansującemu, a wynikających z umowy leasingu, oraz zobowiązań powstałych w wyniku wygaśnięcia umowy leasingu, odstąpienia od umowy leasingu przez finansującego lub jej wypowiedzenia, w szczególności należności z tytułu opłat leasingowych, odszkodowań, kar umownych lub zwrotu kosztów, łącznie z należnymi odsetkami.

Przedmiotem umowy leasingu był ciągnik siodłowy (...) rok produkcji 2005 o wartości 282 000,00 zł (k. 7). Obowiązki R. G. jako korzystającego oraz sytuacje, w których powód jako finansujący został uprawniony do wypowiedzenia umowy leasingu i tym samym postawienia całej należności w stan wymagalności oraz zwrotu przedmiotu leasingu, zostały sformułowane w ogólnych warunkach umowy leasingu operacyjnego (k. 10-13).

Jak wynika z oświadczenia z 09 grudnia 2008 r. o przedterminowym rozwiązaniu umowy leasingu (k. 18), stosunek podstawowy został wypowiedziany ze względu na zaległości w płatnościach umówionych rat leasingowych, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległości (dowód: wezwanie do zapłaty z 17 listopada 2008 r. – k. 15). W związku z powyższym leasingodawca wezwał pozwanego R. G. do zwrotu przedmiotu leasingu i następnie dokonał odbioru przedmiotu umowy, a następnie jego zagospodarowania zgodnie z umową oraz ogólnymi warunkami umowy.

W następstwie braku zapłaty zaległości powód pismem z 28 grudnia 2010 r. (k. 21) bezskutecznie wezwał pozwanego do wykupu weksla opiekującego na sumę wekslową w wysokości 268 793,86 zł. Powód przedstawił do przedmiotowego wezwania także szczegółowe rozliczenie umowy leasingu (dowód: odpis wezwania do wykupu weksla – k. 21; odpis rozliczenia umowy leasingu – k. 22; wydruk z pokwitowania przesyłki – k. 23).

Odpowiedzialność R. G. jako wystawcy weksla własnego określona jest w art. 104 ustawy Prawo wekslowe. Zgodnie z treścią tego przepisu, odpowiedzialność wystawcy wekslu własnego jest taka sama, jak akceptanta wekslu trasowanego. Przy wekslu własnym wystawca jest głównym dłużnikiem wekslowym, a zatem tym, który ostatecznie jest zobowiązany zapłacić za weksel i któremu nie będzie przysługiwało roszczenie regresowe w razie dokonanej zapłaty. Przedkładając prawidłowo sporządzony weksel powód wykazał swoją legitymację formalną, zaś pozwany jako

wystawca weksla własnego zobowiązany był do zapłaty określonej w niej należności – chyba, że w toku postępowania zdołałby wykazać, że weksel został uzupełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem

W postępowaniu sądowym, w którym powód opiera swoje powództwo o zapłatę na podstawie weksla wystawionego przez pozwanego - wystawcę, rozkład ciężaru dowodzenia po skutecznym wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym na podstawie weksla kształtuje się odmiennie, aniżeli w klasycznym procesie sądowym. Ciężar udowodnienia, iż stan rozliczeń między stronami w zakresie stosunku podstawowego, którego zabezpieczenie stanowi wypełniony weksel (w niniejszym przypadku stosunkiem podstawowym jest umowa leasingu) kształtuje się odmiennie aniżeli wynika to z rozliczenia wskazanego przez powoda, który uzupełnił na jego podstawie weksel na określoną sumę wekslową – spoczywa na pozwanym. Inaczej rzecz ujmując, to pozwany musi wykazać wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi, iż stan rozliczenia wynikającego z umowy leasingu jest inny aniżeli odzwierciedla to wpisana na wekslu kwota, której zapłaty powód dochodzi w danym postępowaniu.

Pozwany R. G. w zarzutach od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym nie podważał ważności formalnej weksla, stanowiącego podstawę wydania przez sąd w postępowaniu nakazowym nakazu zapłaty z dnia 15 lipca 2013 r., nie zaprzeczył, aby podpis znajdujący się na wekslu nie należał do niego. Nie znalazł ku temu podstaw także orzekający sąd, wyrazem czego było wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla, stosownie do art. 485 k.p.c. Pozwany poza ogólnym zaprzeczeniem, które wobec rozkładu ciężaru dowodzenia, nie mogło przynieść żadnego rezultatu, nie dowiódł, aby suma wekslowa, na którą powód uzupełnił weksel, nie odpowiadała wysokości zobowiązania wystawcy weksla z tytułu stosunku podstawowego (umowy leasingu), którą przedmiotowy weksel gwarancyjny zabezpiecza, tj. aby zobowiązanie inkorporowane w dokumencie weksla opiewało na inną sumę aniżeli wynika to z treści weksla. Pozwany, na którym spoczywał ciężar dowodu w niniejszym postępowaniu (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.), nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej zmierzającej do podważenia zasadności powództwa i tym samym nie wykazał w żaden sposób swych twierdzeń o tym, że kwota, o którą powód uzupełnił weksel, została ustalona nieprawidłowo. Pozwany nie ustosunkował się w ogóle do rozliczenia umowy leasingu oraz wartości dowodowej kopii dokumentów złożonych przez powoda. Powód natomiast wyjaśnił, w jaki sposób weksel został uzupełniony. Mając na względzie charakter weksla jako papieru wartościowego, z którego to wynika zobowiązanie do zapłaty, ciężar dowodu spoczywający w przedmiotowej sprawie na pozwanym, a także fakt, iż pozwany nie stawiał się na termin rozprawy, Sąd nie miał uzasadnionych podstaw, aby stwierdzić, że stan zaległości ze stosunku podstawowego jest inny aniżeli wynika to z treści weksla uzupełnionego przez powoda jako sukcesora remitenta weksla.

Odnosząc się zaś do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia, Sąd wskazuje, iż zarzut ten również nie okazał się trafny. Przedmiotowe roszczenie o zapłatę stało się bowiem wymagalne w październiku 2008 r., zaś 9 grudnia 2008 r. na skutek niewywiązywania się przez pozwanego z warunków zawartej między stronami umowy leasingu strona powodowa, po uprzednim wystosowaniu do pozwanego wezwania do zapłaty z dnia 17 listopada 2008 r. (k. 15), przedterminowo rozwiązała ww. umowę i pismem datowanym na 28 grudnia 2010 r. (k. 21) poinformowała pozwanego o terminie wypełnienia weksla i dacie płatności należnej stronie powodowej kwoty przypadającej na dzień 18 stycznia 2011 r. Weksle został zatem wypełniony przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia należności ze stosunku podstawowego.

Pozwany, który został wezwany do zapłaty należności wynikającej z zawartej umowy leasingu, poinformowany o dacie wypełnienia weksla przypadającej na dzień 18 stycznia 2011 r. i wezwany do jego wykupu, nie dokonał zapłaty. Pozew został wniesiony przed upływem 3 lat od upływu terminu daty płatności wskazanej na wekslu, zatem zarzut przedawnienia okazał się bezzasadny. Sąd uznał bowiem, że trzyletni termin przedawnienia roszczenia zabezpieczonego wekslem, z którego powód dochodzi zapłaty upływał już po wypełnieniu przez powoda weksla, co nastąpiło 26 marca 2008 r. (k. 29). Tym samym weksel został wypełniony przed upływem terminu przedawnienia zabezpieczonego roszczenia, a więc zgodnie z upoważnieniem do jego wypełnienia. Przez to dłużnik wekslowy nie może się skutecznie bronić w procesie zarzutem upływu terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2004 r., V CK 228/04, OSP 2005 nr 11, poz. 130, str. 587, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2010 r., I CSK 181/10).

Rozstrzygnięcie w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie oparto na podstawie art. 455 k.c. Zważywszy, iż pozwany został wezwany do wykupu weksła najpóźniej w dniu 18 stycznia 2011 r., żądanie zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia następnego nie mogło budzić wątpliwości.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 496 k.p.c. Sąd w całości utrzymał w mocy zaskarżony nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła.